

Jaakko Liede

Ajatus, josta Tekniikan museokin voi hyötyä

Tekniikan museoon on oltu yhteydessä tiedekeskusasiassa, toteaa Hannu I. Miettinen. Ajatus, että keskus perustettaisiin museon yhteyteen ei kuitenkaan tunnu hyvältä. Tällä hetkellä on olemassa useita parempia vaihtoehtoja.

Museon kanssa on kuitenkin varmasti löydettävissä sopivat yhteistyömuodot, joista molemmat voivat hyötyä. Eräs tapa lähteä liikkeelle on, että museon edustaja seuraa tiedekeskuksen neuvotteluryhmän työskentelyä.

Tekniikan museolla eri tarkastelukulma, sanoo Liede

Tiede käsitetään suurelta osalta luonnontieteiksi, toteaa Jaakko Liede. Yhteisiä ovat nämä eksaktit tieteet, kuten esim. fysiikka, kemia ja biologia, mutta monessa muussa mielessä tekniikan museotoiminta ja tiedekeskustoiminta ovat aika kaukana toisistaan. Tekniikan museolla on eri tarkastelukulma.

Perimmäisiä kysymyksiä lienee, jos asiaa tarkastellaan filosofiselta kannalta,

että tiedekeskuksen tarkoittamassa muodossa tiede on arvovapaata ja pyrkii selvittämään luontoa, mitä se on. Tekniikka taas ei voi olla arvovapaata, vaan sillä on aina jokin tarkoitus. Kun esim. tiedemiehet kehittävät jotakin teoriaa he kehittävät sitä totuus päämääränä, arvovapaasti. Kun teoria on muotoutunut tulee insinöörin vuoro kehittää teorian perusteella välineitä, mikä tapahtuu arvopainotteisesti, jolloin tarkoitus, mihin välineitä käytetään on selvillä.

Toinen ero on, että tiedekeskuksen asioita tarkastellaan lähinnä tutkimuslaitoksen ja tiedemiehen näkökulmasta. Tekniikan museon tarkastelukulma taas on lähinnä teollisuuden ja teollisen tuotannon. Näkökulmat eroavat siis oleellisesti toisistaan.

Eräs ero on myös, että tiedekeskus tarkastelee asioita ilman aika-akselia, lähinnä nykytieteitä. Tekniikan museolla taas on aika-akseli menneisyydessä. Ehkäpä molemmat pyrkivät myös tulevaisuuteen. Yhtymäkohtia lienee muitakin. Esim. tiedekeskuksen jonkin tieteellisen näyttelyn historiallisiin juuriin voisi käydä tutustumassa Tekniikan museossa.

Yhteistoiminnan kannalta ei ole ratkaisevaa, missä tiedekeskus sijaitsee, toteaa Jaakko Liede. Olisi kuitenkin parempi vaihtoehto, jos tiedekeskus ja Tekniikan museo sijaitsevat fyysisesti lähellä, koska ne tavallaan täydentävät toisiaan. On maailmalla myös paljon esimerkkejä siitä, että museo voi toimia tiedekeskusmaisesti ja päinvastoin. Yhteistyön kannalta olisi hyvin suotavaa, että Teknillisen Museoyhdistyksen asettamissa työryhmissä olisi läsnä myös tiedekeskuksen edustaja. Tällainen kanssakäyminen olisi varmasti hyödyllistä, Jaakko Liede toteaa.

Merkittävin vuotuinen tapahtuma

Tekniikan museotoiminnan merkittävin vuotuinen tapahtuma on valtakunnalliset Tekniikan Museopäivät. Niillä on pohdittu monia tekniikan museotoimintaan liittyviä kysymyksiä. Vuosi sitten päivien aiheena oli Tekniikka - Historia - Yhteiskunta. Tänä vuonna museopäivien teemana on Tieliikennekulttuuri ja ne järjestetään Tekniikan museossa Helsingissä 20.-21. päivinä huhtikuuta.

Museopäivillä selvitetään millaisia muutoksia jokin teknologinen keksintö, tässä tapauksessa auto, on aiheuttanut ihmiseen, yhteiskuntaan ja elinympäristöön. Tarkastellaan miten liikennetarve, liikennevälineet ja tielaitos ovat kehittyneet ja millaiselta niiden tulevaisuus näyttää. Eräänä tavoitteena on saada selkoa siitä, miten tällainen suuri kokonaisuus voitaisiin esittää elävästi museon keinoin.

Museopäiville on lupautunut esitelmöitsijöiksi päteviä omien alojensa asiantuntijoita ja tutkijoita eri puolilta maata. Tieliikennekulttuuri-päivien ohjelmatoimikunta muodostuu henkilöistä, jotka edustavat liikenneministeriön, tie- ja vesirakennuslaitoksen, Helsingin yliopiston talous- ja sosiaalhistorian laitoksen, Teknillisen korkeakoulun ja Suomen Kuljetustaloudellisen Yhdistyksen ao. asiantuntemusta. Toimikunnassa on lisäksi luonnollisesti myös järjestäjien, Suomen Teknillisen Museoyhdistyksen, Suomen Museoliiton ja Tekniikan museon säätiön edustus.

Tiedustelut: Suomen Museoliitto puh. 90-407744 ja kanslianeuvos Jaakko Liede puh. 90-428497.